

Dag belangenbehartiger!

Misschien las je het al in de krant: de Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 het voorontwerp van decreet '**basisbereikbaarheid**' goed. Een decreet dat het **Vlaams mobiliteits- en openbaar vervoersverhaal** grondig zal hertekenen. Ondanks het decreet nog niet definitief is en momenteel voor advies voorligt, staan de voornaamste principes al vast. Lees zeker mee, zodat je bij vragen over De Lijn of in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen, weet waarover je spreekt!

Basisbereikbaarheid

Basisbereikbaarheid vervangt het huidige decreet '**basismobiliteit**'. Bij basismobiliteit vertrekt het openbaar vervoersmodel van een **aanbod voor iedereen**. Vandaag wordt voor elk woongebied in Vlaanderen een aanbod voorzien (op max. 750 m), ongeacht de grootte van de vervoersvraag. Hierdoor rijdt de bus soms met een kleine bezetting of rijdt hij helemaal niet, omdat de bestemming geen woongebied is (bv. ziekenhuis of bedrijventerrein).

Basisbereikbaarheid zal vanuit een volledig ander principe vertrekken en op basis van de **werkelijke vraag middelen efficiënt inzetten**. *Het juiste voertuig op de juiste plaats op het juiste moment dus*. Basisbereikbaarheid staat, kort samengevat, voor het kunnen bereiken van **belangrijke maatschappelijke functies**, op basis van een vraaggericht systeem en met een optimale inzet van vervoers- en financiële middelen.

Binnen basisbereikbaarheid staat de term '**combimobiliteit**' centraal: dat is reisgedrag waarbij je meerdere vervoersmiddelen met elkaar combineert om op je bestemming te geraken. Dit komt dus bijvoorbeeld neer op het overstappen van de fiets op de trein of rijden met de wagen tot aan een park-and-ride en vervolgens de tram of deelfiets nemen naar het stadscentrum. Het gebruik van de verschillende vervoersmiddelen (openbaar vervoer, fiets, auto, vrachtwagen etc.) wordt in de toekomst beter op elkaar afgestemd en uitwisselbaar gemaakt.

Om dit alles te kunnen realiseren, krijgen de **gemeenten en steden een grote rol**. Gemeenten worden samen met de gewestelijke mobiliteitsspelers (*Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, De Vlaamse Waterweg en het Departement Mobiliteit en Openbare werken*) en eventueel de provincie uitgenodigd om de mobiliteitsuitdagingen voor hun **regio** aan te pakken. Dit doen ze in de **vervoerregioraad**. Die wordt voorgezeten door een politieke voorzitter van één van de gemeenten en door een voorzitter van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (Vlaanderen).

Vlaanderen wordt ingedeeld in 15 vervoerregio's:

Klik op de kaart om ze beter te bekijken en te zien tot welke vervoersregio jouw gemeente behoort.

De vervoerregio gaat voor een **gezamenlijke aanpak op alle mobiliteitsterreinen:**

- Samen bepalen ze de investeringsprioriteiten voor de fiets, de weg en de waterweg.
- Ze duiden de werkpunten aan voor betere verkeersveiligheid en doorstroming van de bus.
- En ze tekenen ook samen het openbaar vervoer uit, dat verder kan gaan dan enkel bussen en trams. Ook deelfietsen, deelauto's, openbaar vervoer-taxi's, buurtbussen, dorpsauto's... en mindermobielenvervoer zullen binnenkort hun rol vervullen binnen het openbaar vervoer.

Vandaag gebeurt de afstemming van dit alles vaak naast elkaar en met weinig tot geen inspraak van de lokale besturen. Uiteindelijk zal het werk in de vervoerregioraad resulteren in een **geïntegreerd regionaal mobiliteitsplan per vervoerregio**.

Nieuw openbaar vervoersmodel

Basisbereikbaarheid is initieel ontstaan door de vraag naar een beter en efficiënter openbaar vervoer. Pas later in het denkproces werd dit uitgebreid tot een volledig nieuw mobiliteitsverhaal.

Het nieuwe vraaggestuurde openbaarvervoernet zal bestaan uit **vier lagen**. Elke laag binnen het openbaar vervoer heeft een specifieke rol en de vervoerlagen worden optimaal op elkaar afgestemd.

1. Het treinnet

Het treinnet is de ruggengraat van het openbaar vervoer in Vlaanderen. Een goede afstemming tussen Vlaanderen en de NMBS rond verbindingen, knooppunten en kwaliteitsvereisten is een vereiste.

2. Het kernnet

Het kernnet is de vervoerslaag die inspeelt op de hoge vervoersvraag op **grote mobiliteitsassen**. Het is een netwerk van vast, lijngebonden openbaar vervoer. De **bussen en trams** van het kernnet rijden tussen de grote woonkernen en centraal gelegen attractiepolen zoals bijvoorbeeld scholen, sport- en recreatiecentra, ziekenhuizen en handelscentra. Het kernnet wordt afgestemd op het treinnet.

Dit vervoer zal uitgevoerd worden door De Lijn (minstens tot eind 2020), net zoals het aanvullend vervoer.

3. Het aanvullend net

Het aanvullend net bestaat uit de **bussen tussen kleinere steden en gemeenten**. Het zorgt voor de aanvoer naar het kernnet en het treinnet. Ook het woon-werkverkeer en het woon-schoolvervoer dat alleen tijdens de spitsuren bestaan, kunnen deel uitmaken van dit net.

4. Het vervoer op maat

Het vervoer op maat is de vervoerslaag die inspeelt op specifieke individuele mobiliteitsvragen van personen die geen toegang hebben tot de andere vervoerslagen wegens **doelgroep** (bv. mindermobiel), **locatie** (bv. landelijk gebied met weinig vervoersvragen) of **tijdstip**. Concreet gaat het om collectief aangeboden vervoer dat reizigers vervoert op afroep, bijvoorbeeld een openbaar vervoer-taxi of buurtbus. Ook het aanbod aan verschillende deelsystemen (deelfietsen, -auto's...) kan aangeboden worden en deel uitmaken van het vervoer op maat.

Het vervoer op maat zal uitgevoerd worden door andere, lokale (al dan niet private) initiatieven.

Via de **mobilitieitscentrale** zal je een rit kunnen reserveren voor het vervoer op maat. Die helpt je bij het plannen van je verplaatsing. Zo kom je te weten met welk vervoersmiddel je je het best verplaatst en waar je moet overstappen. Een voertuig

komt je ophalen bij de dichtbijzijnde halte. Op langere termijn kan je bij de centrale je ticket kopen voor je volledige verplaatsing met verschillende vervoersmiddelen. De mobiliteitscentrale zal je gratis kunnen raadplegen via de telefoon, een app (smartphone) of een website.

Ook alle **doelgroepen**, zoals personen met een beperking of mindermobiele reizigers, die vandaag de [Mobiliteitscentrale Aangepast Vervoer](#) raadplegen, kunnen terecht bij de toekomstige mobiliteitscentrale. Zij kunnen een rit reserveren waarbij ze worden opgehaald **aan de deur** en vervoerd tot aan hun bestemming.

Wat verandert er voor jou?

- Het aanbod aan mogelijkheden om je te verplaatsen zal er anders uit gaan zien. Combimobiliteit wordt gestimuleerd door het uitbouwen van **vervoersknooppunten** (lees hier meer: [mobipunten](#)) en de afstemming tussen de verschillende vervoersmiddelen. Je zal voor jouw verplaatsingen vaker verschillende vervoersmiddelen moeten gebruiken. Om bepaalde bussen te kunnen nemen zal je je bijvoorbeeld moeten verplaatsen met voor- en natransport zoals de fiets of vervoer op maat.
- Gebieden met een kleine vervoersvraag worden in de toekomst bediend door het vervoer op maat (buurtbussen, openbaar vervoer-taxi's, deelfietsen, deelauto's of andere middelen).
- Hoe alles er concreet uit komt te zien, kunnen we je nu nog niet vertellen. 11 vervoerregio's worden dit najaar opgestart en beginnen dan met de opmaak van hun mobiliteitsplan. 4 regio's (Aalst, Mechelen, Westhoek en Antwerpen) hebben reeds hun eerste stappen gezet via een proefproject. Doel is om eind 2019 alle mobiliteitsplannen klaar te hebben. **In het najaar van 2020 wordt basisbereikbaarheid in heel Vlaanderen uitgerold.**
- Na de neerlegging van dit decreet zullen nog heel wat uitvoeringsbesluiten volgen. Zij zullen meer duidelijkheid scheppen over o.a. de uittekening van de vervoersnetten, het tarievenbeleid (uitgangspunt is met 1 ticket meerdere vervoersmodi te kunnen gebruiken), de participatie van het middenveld aan de vervoerregio enzovoort. Vragen daaromtrent kunnen we op dit moment dus niet beantwoorden.

Meer info of een bemerking?

Voor meer info kan je terecht op deze website: www.basisbereikbaarheid.be. Uiteraard beantwoorden we ook graag jouw vragen via belangenbehartiging@okra.be.

OKRA zal als lid van de Mobiliteitsraad Vlaanderen **meewerken aan het advies** voor het voorontwerp van decreet basisbereikbaarheid. Uiteraard nemen we jullie bezorgdheden mee in dit dossier, want ook wij hebben heel wat onbeantwoorde vragen en bemerkingen!

Ben je een dossiervreter? Dan kan je hier het voorontwerp van decreet nalezen:

Contacteer ons

PB 40, B-1031 Brussel

www.okra.be

[belangenbehartiging](mailto:belangenbehartiging@okra.be)

[@okra.be](mailto:belangenbehartiging@okra.be)

Studiedienst

02 246 44 40

02 246 39 45

Pensioendienst

02 246 44 45

02 246 44 31

OKRA-Zorgrecht

02 246 57 72

- [Voorontwerp decreet basisbereikbaarheid van 20 juli 2018.](#)
- [Nota aan de Vlaamse Regering.](#)
- [Bekijk de memorie van toelichting.](#)